

Stikord til rettevejledning – reeksamen sommer 2015

Opgave 1:

1.1.

Der foreligger en etablering omfattet af art. 49, og spørgsmålet er, om registreringspligten er en restriktion, og om den i givet fald kan begrundes. Det er klart, at et krav om registrering er en byrde og dermed en restriktion. Det må dog være berettiget, at man kræver en sådan registrering, da man har ret til at kræve en række oplysninger af filialen efter filialdirektivet, jf. pensum s. 740. Dog bør det overvejes, om bøden er proportional – hvilket er tvivlsomt.

1.2.

Denne form for diskrimination af filialer har Domstolen tilsidesat i flere domme, jf. pensum s. 805-806.

1.3.

Da virksomheden er etableret, må den som udgangspunkt indrette sig efter de forhold, der er på arbejdsmarkedet i medlemsstat B. I princippet kunne virksomheden argumentere for, at aktionen udgør en restriktion i strid med art. 49, men det forekommer nærliggende, at denne er begrundet. Der er derfor ikke noget grundlag for at påberåbe sig EU-retten.

Hvis virksomheden imidlertid ikke længere har noget afdelingskontor men stadig sælger transportydelser i medlemsstat B, vil aktiviteten være omfattet af reglerne om levering af tjenesteydelser. Der er praksis, der tyder på, at tjenesteydere, der har udstationeret medarbejdere i en medlemsstat, skal opfylde de lovgivningsmæssige krav, der gælder der, men ikke nødvendigvis de vilkår der alene er overenskomstansat, jf. pensum s. 748-750. Hvis man ikke har udstationeret medarbejdere i en længere periode i medlemsstat B, men chaufførerne eksempelvis blot kører igennem medlemsstaten fra tid til anden, kan der formentlig ikke stilles krav om overholdelse af lovgivningsmæssige krav til mindsteløn.

Opgave 2:

2.1.

Kravet om returpant skal bedømmes efter art. 34 og ikke art. 110, da et pant ikke kan sidestilles med en afgift. Der er tale om et krav, om at vinflasker skal indgå i et retursystem, og det må kræve, at flaskerne pantmærkes. Derfor er der formentlig tale om et krav til produktet.

Det skal herefter vurderes, om kravet er diskriminerende. Herved kan det overvejes, om der er tale om en forskelsbehandling af den udenlandsk producerede vin i forhold til den indenlandsk producerede øl. Vi ved fra sagerne efter art. 110, stk. 2, at Domstolen mener, at der består et vist konkurrenceforhold mellem de to, og hvis vinflasker pålægges pant, mens ølflasker ikke gør det, kunne det måske betegnes som en form for diskrimination. Man kan dog også argumentere for, at sammenligningen med ølflasker ikke er relevant, og at der ikke kan være nogen diskrimination, allerede fordi der ikke er nogen national vinproduktion. Hvis omvendt ølflasker pålægges pant, er der ikke nogen diskrimination.

Dernæst bør den hurtige vedtagelse af de nye pantregler få de studerende til at overveje, om notifikationsproceduredirektivet er iagttaget. Et krav om pant på emballage vil således være en teknisk forskrift (pensum s. 869), og den hurtige vedtagelse tyder på, at reglerne om status quo ikke er overholdt. Derfor kan reglerne ikke håndhæves.

Kravene til mindsteløn er mest nærliggende et produktkrav, da produktet ikke kan sælges i den form, det foreligger, hvis man ikke har opfyldt kravene. Det kan dog diskuteres, om det i stedet bør ses som et andet krav. Hvis man når frem til, at der er tale om en handelshindring, er der ikke i denne forbindelse noget oplagt diskriminerende element, og derfor bør det overvejes, om det kan begrundes i et Cassis de Dijon-hensyn. Det kan være lovligt at varetage sociale hensyn såsom at beskytte arbejdstagere ved at sikre dem en ordentlig løn, men det er mindre oplagt, at man kan regulere sådanne forhold i andre medlemsstater.

2.2.

Når det skal vurderes, om en eventuel overtrædelse af art. 34 er erstatningspådragende, er det afgørende, om der er tale om en tilstrækkeligt kvalificeret overtrædelse af EU-retten. En overtrædelse af notificeringsdirektivet er ikke erstatningspådragende, da disse regler ikke tilsigter at give private rettigheder, jf. pensum s. 879 (og netop bekræftet af Domstolen i C-98/14, *Berlington*).

Opgave 3:

I note 19, side 163, er det nævnt, at Domstolen i denne dom bruger et generelt princip til at kompensere for direktivers manglende horisontale effekt. Dette tema bør udfoldes, og det bør overvejes, hvor langt man kan komme i denne retning. Dommen bekræfter som udgangspunkt, at direktiver ikke har horisontal effekt (præmis 46). Dernæst fremhæves forpligtelsen til at fortolke direktivkonformt (præmis 48), hvilket dog ikke medfører noget nyt eller ændrer noget ved den manglende horisontale effekt. Det nye ved dommen er, at det fremhæves, at direktivet blot konkretiserer et princip om forbud mod aldersdiskrimination, og at dette skal håndhæves (uden at der tages forbehold for manglende horisontale effekt), jf. præmis 50-51. Det er dette aspekt, der skal uddybes, idet der evt. kan henvises til, at det er anvendt i senere domme, (men afvist i C-282/10, *Dominguez*). Til sidst fremgår det også, at dommen at tilsidesættelse af national ret ikke forudsætter, at den nationale domstol først har forelagt efter art. 267. Dette aspekt er mindre overraskende.